



МІНІСТЕРСТВО ЕКОНОМІКИ УКРАЇНИ
(Мінекономіки)

вул. М. Грушевського 12/2, м. Київ, 01008, тел. (044)200-47-53, факс (044)253-63-71
E-mail: meconomy@me.gov.ua, <http://www.me.gov.ua>, код ЄДРПОУ 37508596

На № _____ від _____

**Міністерство аграрної політики та
продовольства України**

*Щодо проектів Законів України
(реєстр. № 6290 від 05.11.2021) та
(реєстр. № 6291 від 05.11.2021)*

На виконання доручення Кабінету Міністрів України від 02.12.2021 № 54900/1/1-21 до звернення Комітету Верховної Ради України з питань правової політики від 29.11.2021 № 04-26/21-2021/369154 щодо проектів Законів України «Про внесення змін до Бюджетного кодексу України щодо доходів з орендної плати за земельні ділянки, що перебувають у постійному користуванні державних, комунальних підприємств, установ, організацій» (реєстр. № 6290 від 05.11.2021) та «Про внесення змін до Податкового кодексу України щодо особливостей справляння земельного податку та орендної плати за земельні ділянки, які перебувають у постійному користуванні» (реєстр. № 6291 від 05.11.2021), внесених народними депутатами України Чорноморовим А. О., Гайду О. В., Сольським М. Т. та іншими, і в межах компетенції повідомляє.

Щодо проекту Закону України «Про внесення змін до Бюджетного кодексу України щодо доходів з орендної плати за земельні ділянки, що перебувають у постійному користуванні державних, комунальних підприємств, установ, організацій» (реєстр. № 6290 від 05.11.2021).

Законопроектом пропонується виключити із частини чистого прибутку (доходу) державних унітарних підприємств та їх об'єднань дохід з орендної плати за земельні ділянки (далі – ділянки) державної власності, частина якого вилучається до доходів загального фонду державного бюджету (із спрямуванням його до джерел формування спеціального фонду державного бюджету), а також частину орендної плати за ділянки державної власності, що належать державним підприємствам, у розмірі, визначеному органом, до сфери управління якого належить державне підприємство.

Слід зазначити, що Бюджетний кодекс України (далі – Кодекс) встановлює належність тих чи інших платежів до доходів загального/спеціального фондів бюджетів та не регулює питання розрахунку таких платежів.

Водночас, правові основи управління об'єктами державної власності регулюються нормами Закону України «Про управління об'єктами державної власності».

Відповідно до частини першої статті 11¹ Закону державні унітарні підприємства та їх об'єднання зобов'язані спрямувати частину чистого прибутку (доходу) до Державного бюджету України у розмірі не менше 30 відсотків у порядку, визначеному Кабінетом Міністрів України.

Отже, запропоновані зміни призведуть до необґрунтованого скорочення надходжень до загального фонду державного бюджету без визначення механізму компенсації.



ДОКУМЕНТ СЕД Мінекономіки АСКОД

Підписувач **Кудін Денис Ігорович**

Сертифікат **58E2D9E7F900307B04000000845E3300ECB39B00**

Дійсний з **19.11.2021 00:00** по **18.11.2023 23:59**

Мінекономіки



3212-05/58220-03 від 10.12.2021 16:21

Також законопроектом пропонується внести зміни до статті 69¹ Кодексу в частині зарахування до спеціального фонду місцевих бюджетів частини орендної плати за ділянки комунальної власності, що належать комунальним підприємствам, у розмірі, визначеному органом місцевого самоврядування, до сфери управління якого належить комунальне підприємство.

Згідно з пунктом «а» частини другої статті 92 Земельного кодексу України підприємства, установи та організації, що належать до державної та комунальної власності, набувають права постійного користування ділянкою із земель державної та комунальної власності.

Частиною другою статті 4 Закону України «Про оренду землі» встановлено, що орендодавцями ділянок, що перебувають у комунальній власності, є сільські, селищні, міські ради в межах повноважень, визначених законом.

Відповідно до пунктів 24 та 35 частини першої статті 26 Закону України «Про місцеве самоврядування в Україні» встановлення місцевих податків і зборів відповідно до Податкового кодексу України, вирішення відповідно до закону питань регулювання земельних відносин є виключною компетенцією сільських, селищних, міських рад.

Статтею 60 Закону України «Про місцеве самоврядування в Україні» встановлено, зокрема, що:

органи місцевого самоврядування від імені та в інтересах територіальних громад відповідно до закону здійснюють правомочності щодо володіння, користування та розпорядження об'єктами права комунальної власності, в тому числі виконують усі майнові операції, можуть передавати об'єкти права комунальної власності у постійне або тимчасове користування юридичним та фізичним особам, здавати їх в оренду, продавати і купувати, використовувати як заставу, вирішувати питання їхнього відчуження, визначати в угодах та договорах умови використання та фінансування об'єктів, що приватизуються та передаються у користування і оренду;

майнові операції, які здійснюються органами місцевого самоврядування з об'єктами права комунальної власності, не повинні послаблювати економічні основи місцевого самоврядування, скорочувати обсяги доходів місцевих бюджетів.

Таким чином, запропоновані зміни до статті 69¹ Кодексу не узгоджуються із зазначеними нормами законодавства.

Щодо проекту Закону України «Про внесення змін до Податкового кодексу України щодо особливостей справляння земельного податку та орендної плати за земельні ділянки, які перебувають у постійному користуванні» (реєстр. № 6291 від 05.11.2021).

Згідно з пояснювальною запискою метою проекту закону України є встановлення особливостей справляння плати за землю щодо ділянок державної, комунальної власності, переданих в оренду суб'єктами права постійного користування ділянками. Проектом Закону України пропонується встановлення правила, за яким орендна плата за ділянки не є складовою плати за землю.

Статтею 4 Закону України «Про оренду землі» передбачено, що орендодавцями ділянок, що перебувають у комунальній власності, є сільські, селищні, міські ради в межах, визначених законом.

Орендодавцями ділянок, що перебувають у державній власності, є органи виконавчої влади, які відповідно до закону передають ділянки у власність або користування.

Підпунктами 14.1.147 та 14.1.136 пункту 14.1 статті 14 Податкового кодексу України визначено, що плата за землю – обов'язковий платіж у складі податку на майно, що справляється у формі земельного податку або орендної плати за ділянки державної і комунальної власності. Орендна плата за ділянки державної і комунальної власності – обов'язковий платіж, який орендар вносить орендодавцеві за користування ділянкою.

Згідно з пунктом 10.1 статті 10 Податкового кодексу України податок на майно належить до місцевих податків.

Пунктом 19 частини першої статті 64 Кодексу передбачено, що до доходів загального фонду бюджетів сіл, селищ та міст належать місцеві податки та збори, що сплачуються (перераховуються) згідно з Кодексом.

З огляду на викладене, при передачі ділянок державної чи комунальної власності в оренду суб'єктами права постійного користування в орендарів таких ділянок не виникатиме обов'язку сплати щодо орендної плати за такі ділянки до відповідного місцевого бюджету. Це може призвести до зменшення надходжень до місцевих бюджетів.

Крім того, відповідно до пояснювальних записок до законопроектів, метою їх розроблення є реалізація положень проекту Закону України «Про внесення змін до Земельного кодексу України та інших законодавчих актів щодо розширення прав постійних користувачів земельних ділянок» (реєстр. № 6289 від 05.11.2021).

Вважаємо, що внесення передбачених законопроектами змін до Кодексу та Податкового кодексу України до прийняття зазначеного законопроекту є передчасним.

Водночас зазначаємо, що відповідно до пункту 1 Положення про Міністерство фінансів України, затвердженого постановою Кабінету міністрів України від 20.08.2014 № 375, Мінфін є головним органом у системі центральних органів виконавчої влади, що забезпечує формування та реалізує державну, фінансову, бюджетну та боргову політику, державну політику у сфері міжбюджетних відносин та місцевих бюджетів.

Згідно з підпунктом 5 пункту 4 Мінфін відповідно до покладених на нього завдань здійснює нормативно-правове регулювання, зокрема, у фінансовій, бюджетній, податковій, митній сферах.

**Перший заступник Міністра
економіки України**

Денис КУДІН